

*КВНЗ Вінницька академія
безперервної освіти*

Дитячо-батьківські стосунки, як детермінанта розвитку дитини з особливими освітніми потребами

Слободяник Д.О.
Студентка 2 курсу
спеціальності 053
«Психологія»

науковий керівник:
Каменщук Т.Д.
канд.пед.наук,
старший викладач

Об'єкт дослідження – психологічні особливості дитячо-батьківських стосунків.

Предметом дослідження є специфіка дитячо-батьківських стосунків сімей, в яких виховуються діти з особливими освітніми потребами та можливості корекційного впливу фітнес-складової.

Мета дослідження: полягає у вивченні та розробці серії фізіотерапевтичних занять з корекції дитячо-батьківських стосунків за допомогою новітніх фітнес-технологій та методик психологічної підтримки сімей, які виховують дітей з особливими освітніми потребами.

Гіпотеза дослідження: ми припускаємо, що використання фітнес-технологій, як складової адаптивного фізичного виховання, має позитивний, позитивний корегуючий вплив на дитячо-батьківські стосунки сімей, що виховують дітей з особливими освітніми потребами.

Завдання дослідження:

1. Провести теоретичний аналіз наукових досліджень системи дитячо-батьківських стосунків в сучасних психолого-педагогічних дослідженнях;
2. Емпірично дослідити показники взаємних позицій, установок дітей та їх батьків по відношенню один до одного;
3. Розробити та експериментально апробувати програму занять з адаптивної фізичної культури для корекції дитячо-батьківських взаємовідносин сім'ї, що виховують дитину з особливими освітніми потребами.

Методи та методики дослідження:

теоретичні: аналіз та узагальнення здобутої інформації, системний аналіз, узагальнення теоретично-методологічних підходів до досліджуваної проблеми;

емпіричні :

Методика «Психологічний тип матері (батька)» В. В. Ткачова (За редакцією А.Г. Обухівської, Т.Д. Ілляшенко); методика А. Я. Варги і В. В. Століна (1989);

Тест-опитувальник батьківського ставлення (ОбС), за редакцією Андрейко Б.В.;

Методика PARI (parental attitude research instrument) Е. С. Шефер і Р. К. Белл. Адаптована Т. В. Нещерет;

Методика "Виховна позиція батьків стосовно дітей" за редакцією Співак О.Л., (адаптована нами).

Тест "Самооцінка" за редакцією Співак О.Л.

статистичні: t-критерій Вілкоксона – для визначення відмінностей в показниках; : критерій Пірсона, для визначення кореляційних зв'язків у показниках.

База дослідження

Дослідження проводилося на базі фітнес-клубу "PLANET FITNESS» м. Вінниці, за адресою вул. 600-річчя, 19.

Вибіркою стали клієнтки клубу (25 матерів, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, віком від 28 до 45 років).

Завдяки глибокому аналізу попередніх наукових досліджень та праць, у вирішенні першого завдання дослідження ми дійшли висновку, що сім'ї, які виховують дітей з особливими освітніми потребами, потребують особливого соціально-психологічного супроводу,

оскільки якісні характеристики дитячо-батьківських стосунків є важливим фактором впливу на розвиток пізнавальних функцій дитини, становлення її особистості, самооцінки, засвоєння морально-етичних норм, зразків поведінки та соціальних ролей.

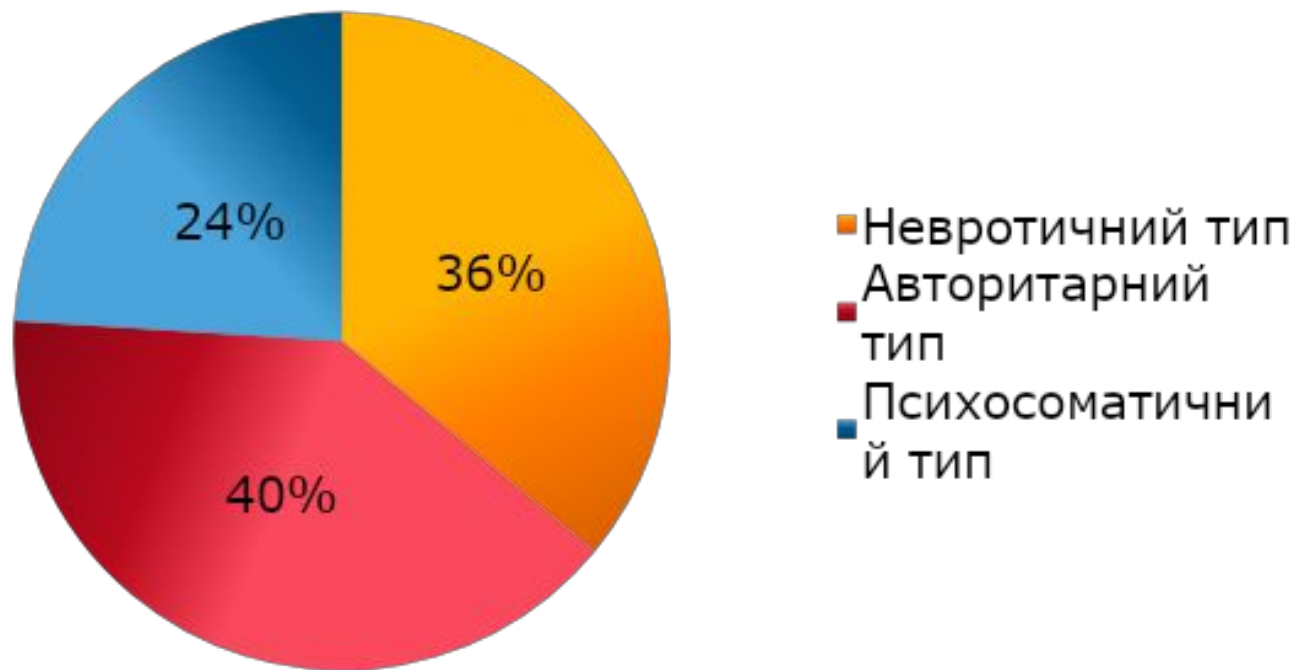
Батьківство

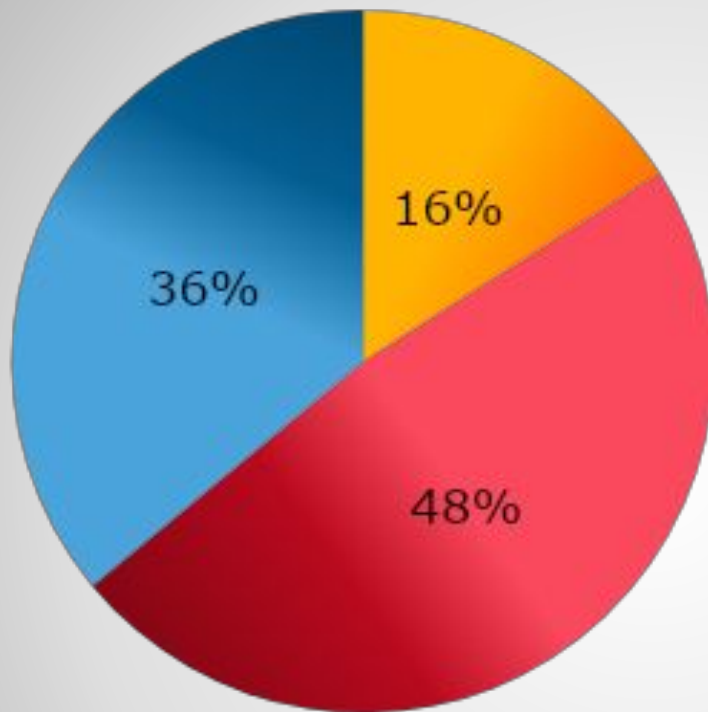

Аспекти, що є психологічними формами прояву батьківства

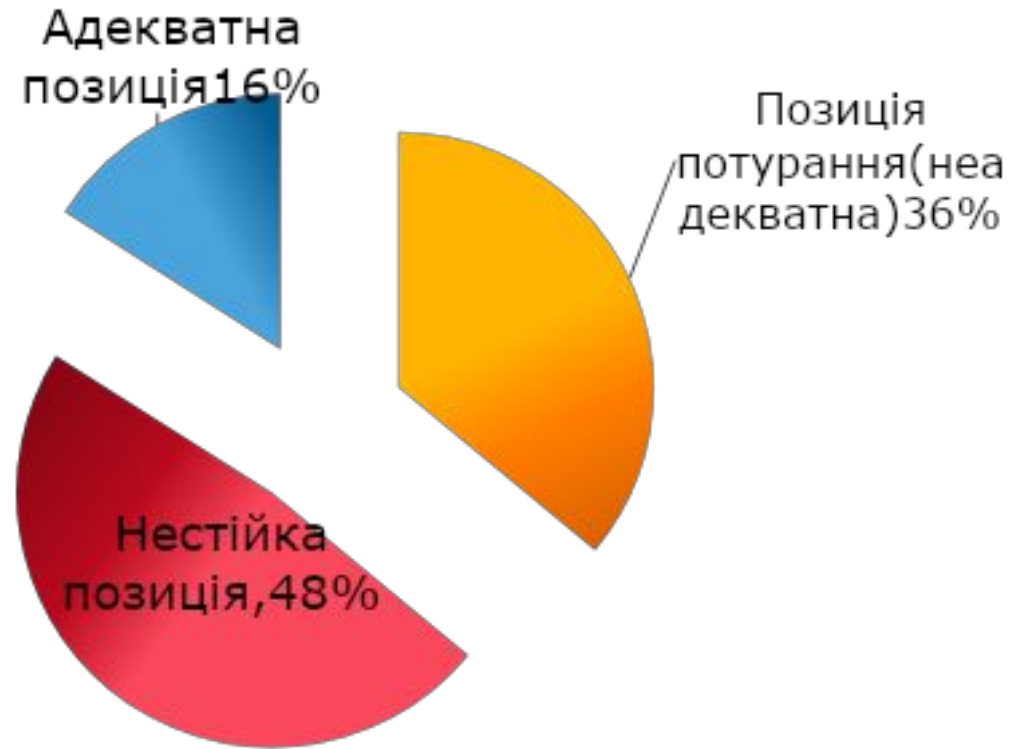

Результати дослідження на першому етапі за анкетною «Психологічний тип матері (батька)» за редакцією А.Г. Обухівської & Т.Д. Ілляшенко.

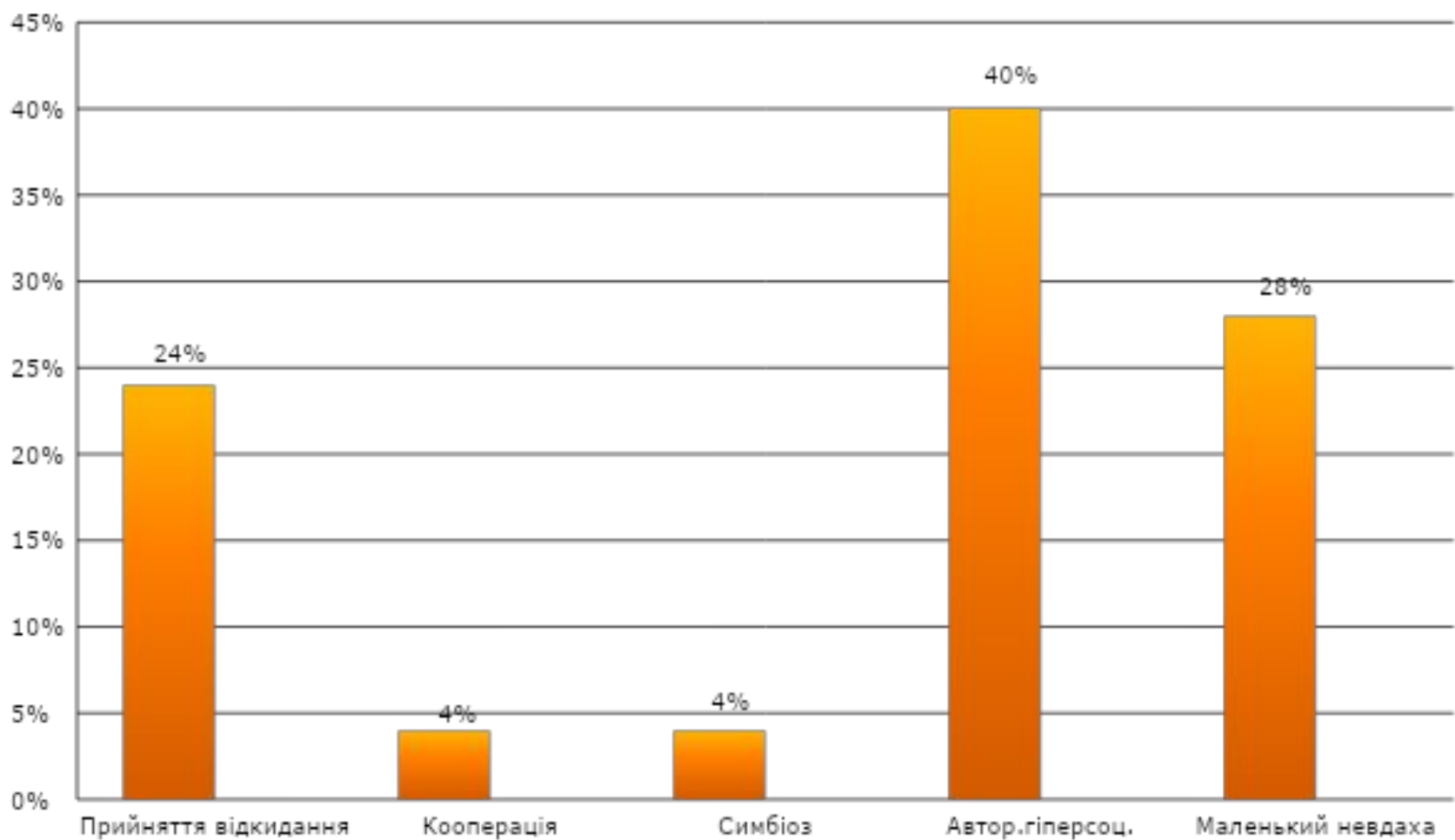

- Оптимальний емоційний контакт
- Зайва емоційна дистанція з дитиною
- Надмірна концентрація на дитині

Результати дослідження за методикою PARI (parental attitude research instrument). Автори - американські психологи Е. С. Шефер і Р. К. Белл. Адаптована Т. В. Нещерет.

Результати дослідження на першому етапі за методикою " Виховна позиція батьків стосовно дітей" за редакцією Співак О.Л., (адаптована нами)

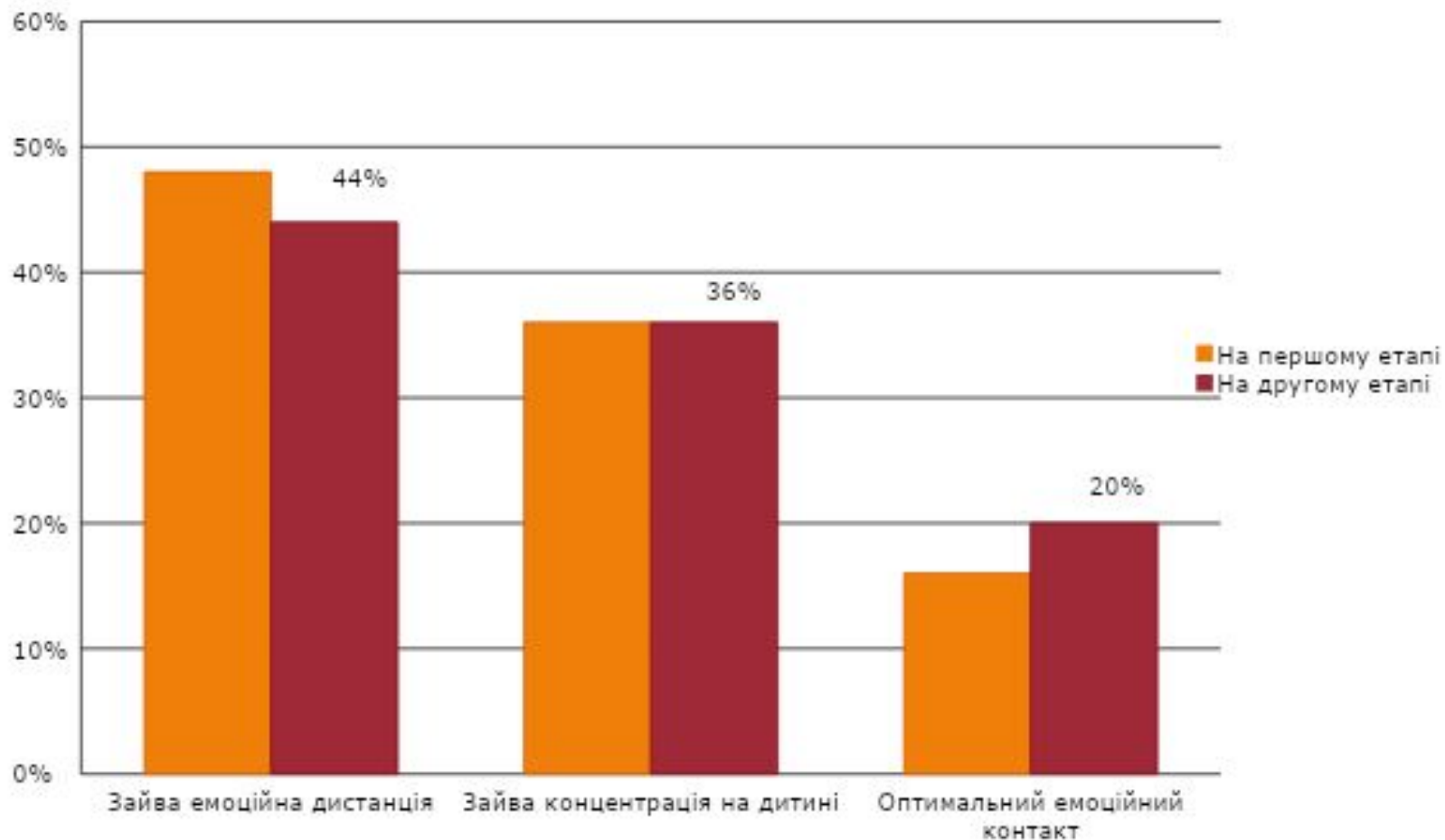

Аналіз результатів дослідження батьківського ставлення на першому етапі, за методикою А. Я. Варги – В. В. Століна.

У ході дослідження нами була розроблена програма занять з адаптивної фізичної культури для дітей з особливими освітніми потребами та їх батьків "3D - фітнес".

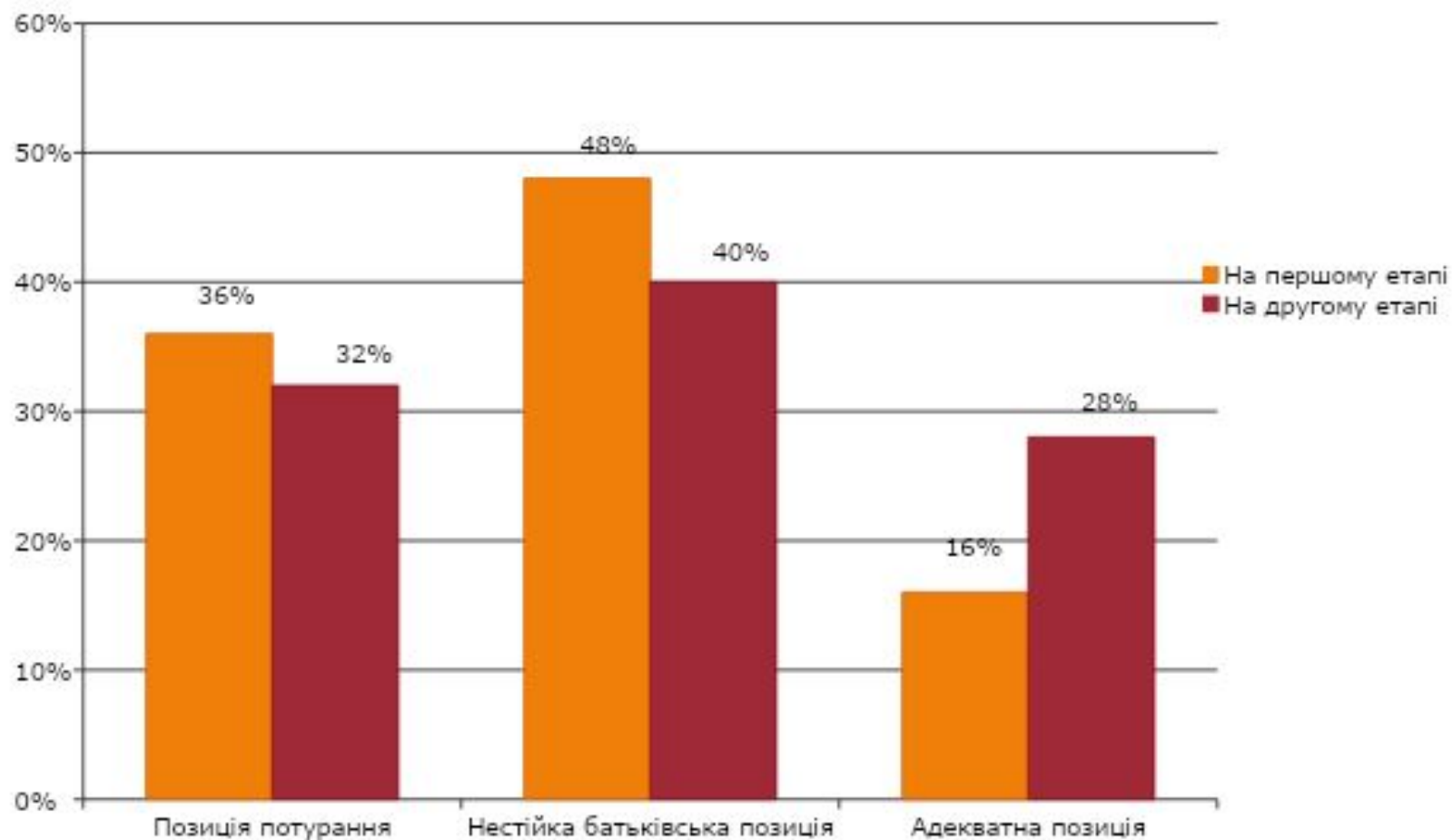
Завдання: *зниження фрустраційного навантаження, зниження рівня тривоги, підвищення стресостійкості, покращення загального фізичного стану організму, збільшення реабілітаційних можливостей сімей.*

Мета: *корекція дитячо-батьківських стосунків сімей, що виховують дітей з ООП, та корекція негативних психічних станів батьків, що виховують дітей з ООП.*

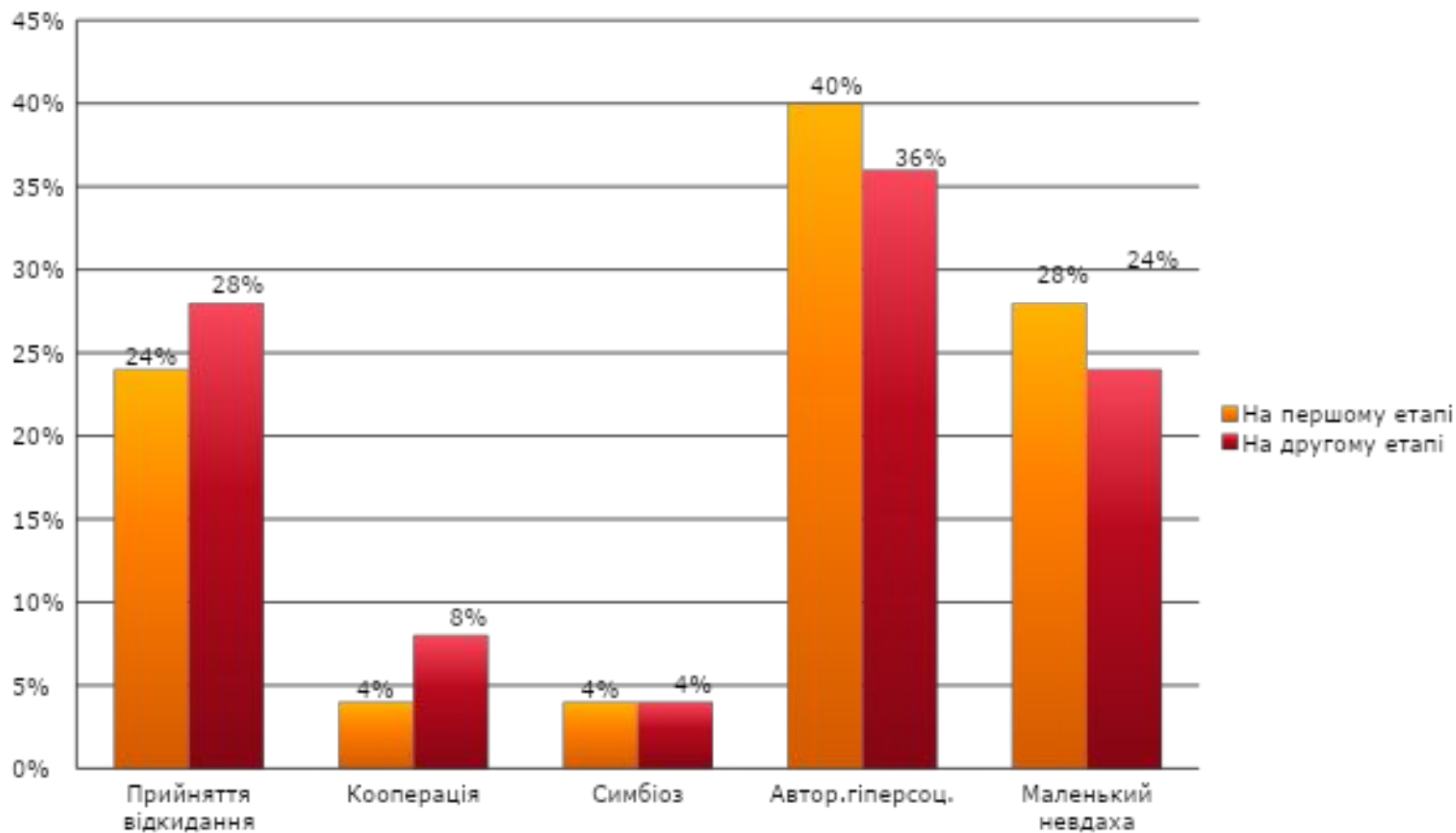

Результати дослідження показники емоційного контакту з дитиною на другому етапі, за методикою PARI (parental attitude research instrument)

Дослідження виховної позиції батьків стосовно дітей на другому етапі дослідження, за методикою «Виховна позиція батьків стосовно дітей» за редакцією Співак О.Л.

Аналіз результатів дослідження батьківського ставлення на другому етапі, за методикою А. Я. Варги – В. В. Століна.

ВИСНОВКИ:

Отже, наша гіпотеза, що використання фітнес-технологій, як складової адаптивного фізичного виховання, має позитивний, корегуючий вплив на дитячо-батьківські стосунки сімей, що виховують дітей з особливими освітніми потребами, підтвердилась.

Практична значущість

Результати дослідження можуть бути використані у вищій школі у процесі підготовки майбутніх соціальних педагогів, психологів під час викладання дисциплін, курсів за вибором;

у роботі фахівців з реабілітації дітей з особливими освітніми потребами, фізіотерапевтами, спеціалістами з ЛФК ресурсних центрів; у системі післядипломної освіти; при укладанні навчальних посібників та методичних рекомендацій.

Дякуємо за увагу!